

ΥΠΟΘΕΣΗ ΚΟΚΟΡΕΛΛΙ: Αμφιλεγόμενη η απόφαση του Ευρωπαϊκού δικαστηρίου σχετικά με την εμπορία τοπικών ποικιλιών

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε πρόσφατα ότι οι ισχύουσες οδηγίες της Ε.Ε. σχετικά με την εμπορία σπόρων δεν μπορεί να εμποδίσει τους αγρότες στο να ανταλλάσουν και να εμπορεύονται παλιές, τοπικές και μη επίσημα εγκεκριμένες

ποικιλίες σπόρων. Η μακροχρόνια επίδραση ωστόσο αυτής της απόφασης δεν είναι καθόλου ξεκάθαρες.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε στις αρχές του Ιουλίου ότι οι αγρότες έχουν τη δυνατότητα να παράγουν και πωλούν σπόρους, ακόμη και από φυτικές ποικιλίες που δεν έχουν επίσημα καταχωρηθεί και εγκριθεί. Το δικαστήριο με έδρα το Λουξεμβούργο διαπίστωσε ότι η παραγωγή και η πώληση των εν λόγω σπόρων δεν θα μπορούσε να απαγορευθεί βάσει της ισχύουσας οδηγίας της ΕΕ σχετικά με την εγγραφή των ποικιλιών σπόρων σε επίσημους καταλόγους. Η Γαλλική βιομηχανία σπόρων Graines Baumax είχε σύρει στα δικαστήρια το Αγροτικό Δίκτυο Kokorelli επειδή θεωρείται ως παράνομη την εμπορία από το δίκτυο 460 τοπικών ποικιλιών σπόρων που δεν έχουν επίσημα περαστεί στους επίσημους εμπορικούς καταλόγους.

Η εταιρεία απαίτησε αποζημίωση της τάξης των € 50.000, το

οποίο τώρα δεν μπορεί να διεκδικήσει. Η απόφαση του δικαστηρίου με μια πρώτη ανάγνωση θα μπορούσε ίσως να θεωρηθεί ως μια ήττα για τις μεγάλες γεωργικές επιχειρήσεις του κλάδου, όπως Monsanto, η Syngenta και η Bayer που ελέγχουν ήδη το 67% του παγκόσμιου εμπορίου στον τομέα των σπόρων.

Η βιοποικιλότητα σε κίνδυνο

Οι πατέντες και τα πνευματικά δικαιώματα στους σπόρους, όπως έχουν καταχωρηθεί από τέτοιες μεγάλες εταιρείες, έχουν οδηγήσει την μικρής κλίμακας γεωργία στη Ευρώπη και αλλού στο να γίνονται όλο και περισσότερο εξαρτημένες από αυτές. Με τη χρήση μόνο επίσημα εγκεκριμένου σπόρου από τέτοιες μεγάλες επιχειρήσεις, οι αγρότες έπρεπε να χρησιμοποιήσουν πολύ πιο λιπάσματα και φυτοφάρμακα για να παράξουν αξιοπρεπείς συγκομιδές, κάτι που σημαίνει ότι περνούν συνήθως πέντε φορές περισσότερο σε αυτά από ότι για τους ίδιους τους σπόρους.

Έτσι, όσον αφορά την εκδίκαση της υπόθεσης το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ανέφερε ότι οι διαδικασίες για την καταγραφή των σπόρων στους επίσημους καταλόγους είναι σήμερα τόσο ακριβό, ώστε οι ανεξάρτητοι αγρότες απλά δεν μπορούσαν να στηρίξουν. Η γενική εισαγγελέας, Juliane Kokott, επισήμανε ότι η αυστηρή απαγόρευση καλλιέργειας και εμπορίας των μη εγγεγραμμένων σπόρων θα οδηγήσει τελικά σε μια μαζική απώλεια της βιοποικιλότητας και ακόμα μεγαλύτερη κυριαρχία στην αγορά από τους μεγάλους βιομηχανικούς παραγωγούς.

Από την άλλη πλευρά, οι εκπρόσωποι των εταιρειών σπόρων ισχυρίζονται πως η απόφαση ήταν μια επιτυχία, επειδή το δικαστήριο έκανε δεκτή τους υφιστάμενους περιορισμούς στο εμπόριο σπόρων και το να επιτρέπεται μόνο ένα μικρός αριθμός εξαιρέσεων. Αυτός είναι ο λόγος που η εκστρατεία για την αυτάρκεια των σπόρων δεν είναι και τόσο ικανοποιημένη με το αποτέλεσμα θεωρώντας ότι “η απόφαση αυτή μπορεί και παγιώνει το πατρονάρισμα της βιομηχανίας σπόρων”. Συγκεκριμένα, θεωρήθηκε πως η απόφαση αυτή έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τις απαιτήσεις των εταιρειών σπόρων της “ελεύθερης αγοράς” για τον έλεγχο των σπόρων στην Ευρώπη και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το Ευρωπαϊκό δικαστήριο φαίνεται να μην έλαβε υπόψη τις σοβαρές αντιρρήσεις που έχουν τεθεί αναφορικά με τους περιορισμούς που επιβάλλει η σχετική νομοθεσία στην παραγωγή διακίνηση και εμπορία των ντόπιων αβελτίωτων ποικιλιών και οι οποίες εκφράστηκαν πολύ έντονα στις διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους σε όλα τα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, έχουν εκφραστεί αντιρρήσεις κατά πόσο η παρούσα Ευρωπαϊκή νομοθεσία για τους γενετικούς πόρους μπορεί να εκπληρώσει το σκοπό της διατήρησης και αειφορικής χρήσης των γενετικών πόρων και έτσι ουσιαστικά να εφαρμόσει στην πράξη τη Διεθνή Συνθήκη για τους Φυτογενετικούς Πόρους που υπογράφηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004, διότι πρωτίστως επικεντρώθηκε στην εμπορία των σπόρων και επίσης διότι αφήνει μεγάλα περιθώρια μετάφρασης και εφαρμογής από κάθε κράτος μέλος.

Υπάρχουν αντιρρήσεις για το γεγονός ότι οι ντόπιες ποικιλίες αντιμετωπίζονται ως «ποικιλίες που δεν έχουν εγγενή αξία για εμπορική φυτική παραγωγή» και υποστηρίζεται ότι τα κριτήρια Διακριτότητας, Ομοιομορφίας και Σταθερότητας που απαιτούνται για την αποδοχή των παραδοσιακών ποικιλιών στον κατάλογο απαιτούν σταθερή συμπεριφορά των ποικιλιών στο χρόνο κάτι που έρχεται σε αντίθεση με τη φύση των παραδοσιακών ποικιλιών να εξελίσσονται δυναμικά σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον.

Ένα άλλο στοιχείο που προέκυψε από αυτήν την απόφαση, με την οποία κρίνονται έγκυροι και νόμιμοι οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί για τους σπόρους των ντόπιων ποικιλιών, είναι ότι προβάλλεται πολύ το αιτιολογικό ότι εξυπηρετούν την αναγκαιότητα των αποδόσεων. Ύστερα από τις διαδοχικές αναθεωρήσεις της ΚΑΠ η παραγωγικότητα στην αγροτική πολιτική πέρασε σε δεύτερη μοίρα μετά την ποιότητα. Θεωρείται έτσι, πώς το φάντασμα έτσι των μεγάλων αποδόσεων ξαναζωντανεύει τώρα με τρόπο υποκριτικό, ώστε να στηρίξει τους κύριους πυλώνες ελέγχου δηλ. πιστοποίησης (και εμπορικότητας) των σπόρων (διακριτότητα, ομοιομορφία, απόδοση) αποκλείοντας έτσι από την “ελεύθερη αγορά” τις ντόπιες ποικιλίες και τους παραγωγούς τους δηλ τους απλούς γεωργούς. Οποιοσδήποτε από αυτές καταφέρνουν να

εισαχθούν νόμιμα στην αγορά αποτελούν μονοπώλιο των εταιρειών σπόρων και όχι των γεωργών ή των οργανώσεών τους.

Διαβάστε σχετικά:

-Δελτίο τύπου του Δικτύου Kokorelli εδώ

-Ανακοίνωση του Δικτύου Αιγίλοπας για την απόφαση σχετικά με το Kokorelli εδώ

Biotechwatch.gr

Ιούλιος 2012

Πηγή/φωτό: *Biotechwatch*